

Üniversite Öğrencilerinin Spor Yapmasını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi

Ömer SİVRİKAYA, Mensur PEHLİVAN

Düzce Üniversitesi / Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ÖZET

Bu araştırma Üniversite öğrencilerinin spor yapmasını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma betimsel bir araştırmadır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın evrenini Düzce Üniversitesi’nde 2013-2014 öğretim yılında öğrenim gören öğrenci topluluklarına üye olan öğrenciler oluşturmuştur. Bu kapsamda öğrenci topluluklarına üye olan 35 öğrenciye ulaşılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan görüşme formu yönteminden yararlanılmıştır. Görüşmeler yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Betimsel analizde özetlenip, yorumlanan veriler içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulmuşlardır. Kodlama işleminin ardından birbirine benzeyen veriler bir araya getirilerek temalaştırma yoluna gidilmiştir. Bu işlem alanında uzman birbirinden bağımsız üç araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Sonuç olarak araştırmamızda üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen faktörler bireysel faktörler ve genel faktörler olarak iki başlıkta toplanmıştır. Bireysel faktörlere ait sonuçlar; zaman, ücret ve spor kültürüdür. Genel faktörlere ait sonuçlar ise; tanıtım, ulaşım, spor ortamı ve personel eksikliği olarak ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Spor, Üniversite, Üniversite Öğrencileri

Determination Of Factors That Effect University Students About Doing Sport

ABSTRACT

This research was conducted to determine the factors affecting doing sports of university students. Research is a descriptive study. Phenomenology, one of the qualitative research designs, was used in this research. Convenience sampling which is one of the purposeful sampling methods has been preferred for the research. The population of the study consisted of students who are members of the student community, attending Duzce University in 2013-2014. In this coverage, researcher has reached 35 students who are members of the student community. While collecting the data, interview form method which consists of semi-structured questions has been used. The interviews have been conducted as face to face. The data which were summarized and interpreted in descriptive analysis, have been profoundly processed in the content analysis. After the coding process, theming method has been implemented by gathering the similar data. This process has been executed by independent three researchers who are experts in their fields. In conclusion, the factors affecting doing sports of university students are divided into two titles as individual factors and general factors. Results of the individual factors are time, fee and sports culture has determined. Results of the general factors are promotion, transportation, sports environments and lack of staff has determined.

Key Words: Sports, University, University Students

GİRİŞ

Spor bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme ve gerçek anlamda, başarı gücünün artırılması, kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun çabalar (Aracı, 1999, ss.13). Spor bireylerin rahatlaması ve gevşemesini sağlamanın yanı sıra kendilerini mutlu hissetmelerini ve bir şeyleri başarmış olmalarının verdiği hazı yaşamaları sağlanmış olur. Spor yolu ile bireylerin günlük yaşantıda karşılaştıkları monoton hayat tarzı ve anlayışını ortadan kaldırmak mümkündür (Güçlü, 2005).

Spor yoluyla bireylerde, toplumu tanıma, kurallara uyma, gelenek ve görenekleri, iyi doğruyu kötüyü ayırt edebilme, başkalarına saygı gösterme, başarı ve başarısızlığı kabullenme, kendine güven duygusu, sevinç ve üzüntü gibi özellikler gelişecektir (Yetim,2000) .

Spor bireylerde temel motorik özellikler olarak belirtilen dayanıklılık, kuvvet, sürat, beceri ve hareketlilik özelliğini geliştirir. Bireylere düzgün duruş alışkanlıkları kazandırır. Bireyin hareketliliğini olumlu yönde yönlendirir. Spor ile bireyler başkalarına ve oyun kurallarına saygıyı göstermeyi öğrenir. Spor, bireye başarı ve başarısızlığı kabullenmeyi öğretir. Spor, bireyde hoşgörü ve işbirliği gibi dayanışma duygularını geliştirir. Spor bireyde heyecan, sevinç, üzüntü gibi duygular yaşayarak onların kendine güven duygularının gelişmesine yardımcı olur. Yine spor ile birlikte bireylerde dikkat etme, düşünceyi bir noktada toplama, problem çözme, üretken olma, hayal gücünü kullanma, kurallara uyma ve pratik zekâyı kullanma gibi özellikler gelişir. (Yetim, 2000).

Spor sadece fizikî ve psikolojik olarak ferdin eğitiminde kullanılmaz bununla birlikte bireylerde işbirliği ve sorumluluk sahibi olma, bireyin kendi kendine disipline olmasına yardımcı olmaktadır (Alpman, 2001).

Yaşam şartları son yıllarda, özellikle şehir hayatında insanları pasifleştirmeye başlamıştır. Fiziksel etkinliklere ayrılan zaman ve kaynaklar kısıtlanmıştır. Sürekli bilgisayar başında çalışmak, televizyon izlemek gibi faaliyetler kişileri durağan bir hayat tarzına itmektedir. Spor ve egzersiz yapmak zararlı alışkanlıklardan uzaklaştırarak sosyal uyumu sağlamaktadır. Kalp ve damar hastalıkları, şeker hastalığı ve obezite, tüm kanser türleri, yüksek tansiyon, kemik erimesi, ruhsal sorunlara yakalanma riskini büyük ölçüde azaltmaktadır. Bireyin beden ve ruh sağlığını koruyucu bu kadar özelliğinin yanında spor sağlıklı beden algısının gelişmesi için de çok önemlidir. Düzenli olarak egzersize katılmak fiziksel ve psikolojik sağlığı olumlu yönde etkilemektedir. Kendine güvenin artması, olumlu kişilik düşüncesi, kendini kabul, anksiyete, depresyon ve strese azalma, sporun kişi üzerindeki olumlu etkileridir (Singer,1978).

Hausenblas, Brewer ve Van Raalte (2004)'ye göre insanlar fiziksel aktivitelere katılırken birçok nedene bağlı kalabilirler. Genellikle göz önünde bulundurulan nedenler sağlık, eğlence, başkalarıyla birlikte olmak ve psikolojik faydalar elde etmektir. Sit ve Lindner (2006)' in Hong Kong'ta, öğrencilerle yaptıkları çalışma sonucu eğlence, fiziksel uygunluk, arkadaşlık ve beceri gelişimini spora ve fiziksel aktiviteye katılımında göz önünde bulundurulan en önemli nedenler olarak bulmuşlardır. Birçok birey de kilo vermek ya da kilosunu kontrol altında tutmak, kas gelişimi, fiziksel görünüşünü iyileştirmek ve sosyal imajını atletik görünerek geliştirmek gibi dış görünüme yönelik nedenlerle aktivitelere katılmaktadırlar. Bakker, Whiting ve Van Der Brug (1990)'a göre insanların spora neden katılım gösterdiklerinin cevabı şu üç maddeden oluşmaktadır. (1) Aktivitelere katılım insanlara içsel değerler (eğlence, zevk) sunmakta ve insanlar bu yüzden devam etmeyi tercih etmektedirler. (2) Aktivitelerin insan sağlığına olumlu etkilerinin olduğu iddia edilmektedir. (3) Aktivitelerde, insanlara yarışma hissini verecek fırsatlar sunulmaktadır.

Spor günümüzde gençlerin doğru algılanması onların istek ve düşüncelerinin doğru tahlil edilmesi için çok iyi bir araçtır. Gençler spor ile hem fizyolojik hem de sosyal ve ruhsal anlamda rahatlayacaklardır ki, bu da gençliğin enerjisini pozitif yönde değerlendirmesini sağlayacaktır. Özellikle teknolojinin etkisi ile gençliğin kötü alışkanlıklara alışması, farklı ve zararlı işler yapmaya yönelmeleri son yıllarda artış göstermektedir. Bunu önlemek için de en iyi araçlardan biri de spor ve spor faaliyetleri olacaktır (Şahan, 2007).

Gençlerin her yönden sağlam ve sağlıklı olarak yetiştirilmesinde sporun büyük önemi vardır. Çünkü spor beden sağlığı olduğu kadar, ruhsal ve sosyal sağlığı da etkiler. Spor aynı zamanda boş zamanları değerlendirmenin bir yolu olduğu için kötü alışkanlıkları önlemede de yararlı olur (Karaküçük, 2002).

Bireyin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiği, kişilik yapısına, fiziksel yapısına, cinsiyetine, eğitimine, sahip olduğu olanaklara ve yeteneklerine, aile içindeki etkileşime, içinde bulunduğu sosyal çevrenin değerlerine, yaşanılan yerdeki imkânlarla, etrafında yoğun olarak yapılan etkinlik türlerine, ailenin yaşam alışkanlıklarına, bireyin gelirin, yaşına, alt kültür özelliklerine, yaşanılan bölgenin coğrafik özelliklerine büyük ölçüde bağlıdır (Demir ve Demir, 2006).

Ulusların geleceği, yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. Uygarlık, bireye verilen önem ve bu önemle bağlantılı olarak ona verilen eğitime dayanır. Eğitimden beklenen bireylerin, gizil güçlerini ve yeteneklerini ortaya çıkararak en üst düzeyde geliştirilmesine yardım etmektir. İnsan organizması hareket için yaratılmıştır.

Hareket, organizmanın fonksiyonlarının devam ettirilmesinde ve sağlıklı olmasında gereklidir. Hareket; toplumsal deneyim, sağlık ve fiziksel uygunluk, vücut dengesini araştırma, estetik deneyim, gerginliğin boşaltılması mükemmel ve üstün buluş boyutlarında incelenmekte ve hareketin çok boyutluluğu olarak tanımlanmaktadır (Yamaner, 2001).

Üniversiteler bilimsel üretimin ve mesleki eğitimin verildiği yerlerdir. Ancak üniversiteler sadece bu yönleriyle ele alınamaz. Üniversiteler mesleki eğitimin yanı sıra sağlıklı vatandaşların topluma kazandırılacağı yerler olarak kabul görmelidir. Bu yüzdendir ki üniversitelerde sosyal ve sportif etkinlikler önemli bir yer tutmaktadır. Bireyler sporlar ile kendine güven, kendini denetleme, çabuk karar verme, doğruluk, haklarını koruma gibi özellikleri geliştirir. Kişi kendi yeteneklerinin farkına varır ve becerisi artar (Hazar,1996).

Olgunluk dönemi diye adlandırdığımız 25-45 yaş arası fertler spor yoluyla daha sağlıklı daha zinde daha üretken olacaklardır. Bu üretkenlik hem toplum için hem de birey için çok şeyler kazandıracaktır (Günay ve Cicioğlu2001) ki bu dönemin temelleri erken yaşta kazanılan ve ileriki yaşlarda devam ettirilen spor yapma alışkanlığı ile gerçekleşecektir. Spor yapan gençlerin daha az davranışsal bozukluklar gösterdiği, akademik başarısının daha iyi olduğu, sınıf içi davranışlarının daha iyi olduğu, zararlı alışkanlıklardan uzak durduğu ve daha iyi sosyal ilişkiler geliştirdiği birçok çalışmada (Segrave ve Hastad, 1982; Brown ve Siegel, 1988; Jeziorski, 1994) ortaya konmuştur.

Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı; Düzce üniversitesinde eğitim gören öğrencilerin spor yapmalarının etkileyen faktörlerin neler olduğunu anlamak yönünde olmuştur.

YÖNTEM

Bu araştırma betimsel bir araştırmadır. Araştırmanın desenini olgubilim oluşturmuştur. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden “kolay ulaşılabilir durum örnekleme” yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmanın evrenini Düzce Üniversitesi’nde 2013-2014 öğretim yılında öğrenim gören öğrenci topluluklarına üye olan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmada üniversite öğrencileri arasında sporla ilgili, ilgi düzeyi en yüksek olan grup sosyal faaliyetlere katılan, gönüllü olan, kendine serbest zaman ayıran öğrenci topluluğu üyesi olduğu varsayılmıştır. Bu kapsamda öğrenci topluluklarına üye olan 35 öğrenciye ulaşılmıştır. Düzce Üniversitesi bünyesinde enstitü, fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulu olarak toplam 27 akademik birim bulunmaktadır. Katılımcıların tamamı Düzce Üniversitesi

öğrencileridir. Araştırmada yer alan katılımcılar, 10 farklı akademik birime mensuptur. Katılımcıların 16' sını kız öğrenci ve 19'u erkek öğrencidir. Katılımcılar 18-25 yaş aralığındadır. Araştırmada veriler görüşme (mülakat) tekniği ile toplanmıştır. Görüşme tekniği olarak ise Patton'un görüşme yaklaşımlarından olan "görüşme formu yaklaşımı" (Yıldırım ve Şimşek, 2011) kullanılmıştır. Literatür taraması yapılarak ilgili soru başlıkları belirlenmiştir. Çalışmada kullanılan görüşme formunda yapılandırılmış ve önceden hazırlanmış konular yer almıştır. Katılımcılara spor alışkanlıkları, spor ile beklentileri ve bu beklentiyi etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yedi soru sorulmuştur. Görüşmeler ortalama 15dk sürmüştür. Katılımcılara sorulan soruların cevapları araştırmacı tarafından not alınmıştır.

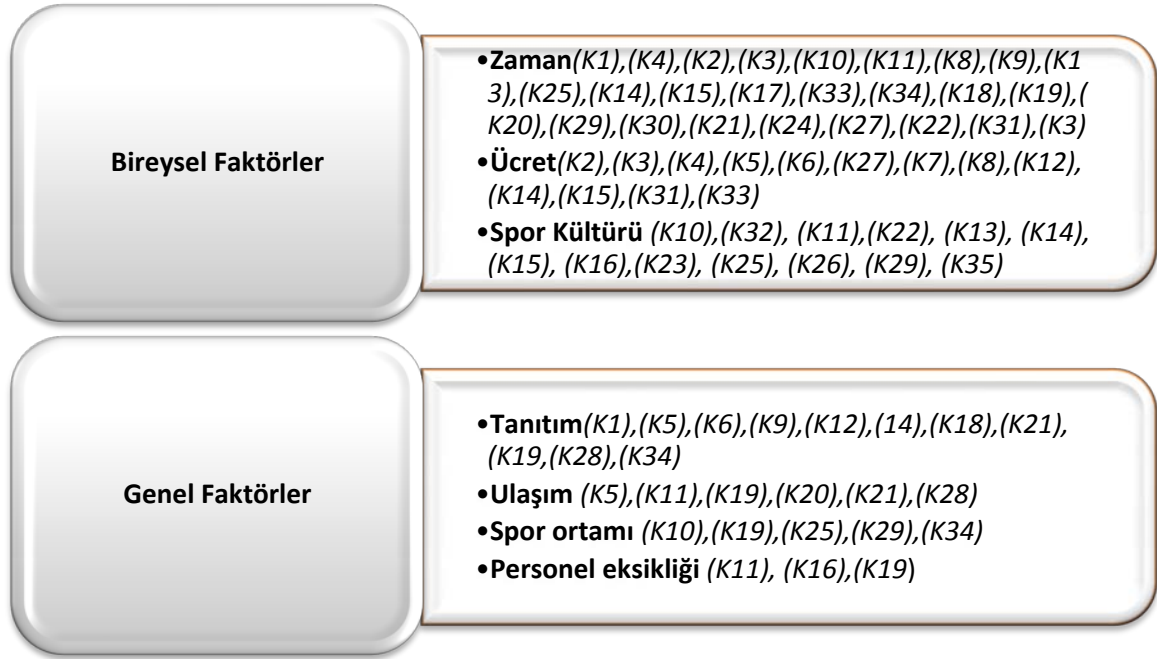
Verilerin analizinde, toplanan verilerin, araştırma problemine ilişkin olarak neleri ifade ettiği ya da hangi sonuçları ortaya koyduğunu anlayabilmek için öncelikle betimsel analiz yönteminden yararlanılmıştır. Araştırmacı tarafından bilgisayar ortamında düz yazı haline getirilen veriler katılımcıların aynı sorulara verdiği cevaplar sırasıyla alt alta getirilerek tablolaştırılmıştır. Bu yöntem ile veriler özetlenerek düzenlenmiş ve içerik analizi için uygun hale getirilmiştir.

Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler daha detaylı incelenerek kodlama işlemi gerçekleştirilmiştir. Üç araştırmacı tarafından birbirinden bağımsız yapılan kodlamalar karşılaştırılarak kodlamalar arasında tutarlılık teyit edilmiş, verilerin kodlanmasının ardından birbirine benzeyen veriler bir araya getirilerek temalaştırma yoluna gidilmiştir. Böylece araştırma verilerinin analizi ile ilgili işlemlerde tümevarımcı bir yaklaşımla hareket edilmiştir.

Görüşme notlarının hangi katılımcıya ait olduğunu belirlemek için harf ve numara verilerek (K1, K2, K3...) kodlama yapılmıştır. Örnek açıklamada görülen kodlama sistemi literatürdeki kodlama sistemlerinden hareketle araştırmacı tarafından geliştirilmiştir.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Düzce Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada elde edilen verilere dayalı olarak ortaya çıkan bulgular sırasıyla; Üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen bireysel faktörler ile Üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen genel faktörler olarak iki tema altında sunulmuştur. Temalar ve bu temalara ait kodlar Şekil 1' de sunulduğu gibidir.

Şekil 1. Üniversite Öğrencilerinin Spor Yapmasını Etkileyen Faktörlere İlişkin Bulgular

Üniversite Öğrencilerinin Spor Yapmasını Etkileyen Bireysel Faktörlere İlişkin Bulgular

Şekil 1' e bakıldığında bireysel faktörler olarak zaman, ücret ve spor kültürü öğrencilerin spor yapmasını etkileyen kodlar olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcılar ders saatlerinin uygun olmadığından, derslerin yoğun geçmesinden ve ders saati programlarının tesislerin açık olduğu saatlere göre planlanmamasından dolayı spor yapmaya zaman bulamadıklarını belirtmiştir. Bu sonuç; Gürbüz (1999)'ün Ankara Üniversitesi öğrencileri üzerine yapmış olduğu çalışmada üniversite öğrencilerinin spor yapmalarında en büyük engelin derslerin çok yoğun olması sonucu ile de paralellik göstermektedir. Başka bir çalışmada da deneklerin zamanı olmadıkları için spor yapmaya vakit ayıramadıklarını belirtmişlerdir (Koparan ve Öztürk 2002). Bununla birlikte spor tesislerinin kullanım ücretlerinin pahalı olması ve bu yüzden maddi olanakların sınırlı olması spor yapmayı etkileyen diğer bir bireysel faktör olarak katılımcı ifadelerinde yer almaktadır. Koparan ve Öztürk (2002) Uludağ Üniversitesi üzerinde yaptığı çalışmada katılımcıların spor yapmasını engelleyen nedenler “ekonomik nedenler” olarak belirlenmiştir. Gülbahçe (2011)' nin üniversite öğrencileri üzerinde yaptığı çalışmada öğrencilerin spor yapmama nedenleri zaman yetersizliği ve kişisel özellikler olarak belirtilmiştir. Özdiñç (2005) in Çukurova üniversitesinde yaptığı başka bir çalışmada spor yapmayan öğrencilere gerekçeleri sorulduğunda çoğunluk zaman bulamadıklarını ve

derslerinin yoğunluğunu gerekçe olarak belirtmişlerdir. Öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen bir diğer faktör spor kültürü olarak ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak katılımcı ifadelerinde öğrencilerin tembellikten dolayı spor yapmadıkları, internet kullanımının öğrencileri hareketsizliğe sevk ettiği, arkadaş ortamının spora ilgisiz olması belirtilmiştir. Koparan ve Öztürk (2002), ün Uludağ üniversitesinde yaptığı çalışmada katılımcıların spor yapma alışkanlıklarını incelemiş ve katılımcılar spor yapmaya ilgi duymadıklarını belirtmiştir. Üniversite öğrencilerinin spor yapma alışkanlıklarının incelendiği bir başka çalışmada(Özdiñ,2005) katılımcılar arkadaş ortamlarında spor yapanların olmamasının kendilerinde bu yönde bir alışkanlığın oluşmamasına neden olduğunu belirtmişlerdir. Dolayısıyla adı geçen çalışmalardan ve bizim çalışmamızdan da yola çıkarak öğrencilerde bu yönde bir spor kültürünün olmadığı söylenebilir.

Üniversite Öğrencilerinin Spor Yapmasını Etkileyen Genel Faktörlere İlişkin Bulgular

Şekil 1 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen genel faktörler olarak tanıtım, ulaşım, spor ortamı ve personel eksikliği kodları ortaya çıkmıştır. Katılımcılar üniversite kampüsü içinde yapılan sportif etkinliklerden öğrencilerin yeteri kadar haberdar edilmediğini, öğrencilerin spora yönelmesini teşvik edici argümanların kullanılmadığını, öğrencilerin spor tesislerini kullanma noktasında bilgilendirilmediğini ve dolayısıyla bu noktada bir tanıtım eksikliği olduğunu belirtmişlerdir. Bu ifade Gürbüz(1999) tarafından Ankara üniversitesi öğrencilerine yapılan çalışmanın bulguları ile örtüşmekte olup; öğrencilerin üniversitede düzenlenen spor etkinliklerinden hiç haberdar olmadığı, üniversitede yapılan etkinliklerin yetersiz olduğu sonucu ile paralellik göstermektedir.

Üniversite kampüs yerleşkelerinde, kampüs dışında konaklayan öğrenciler için ulaşım çoğu zaman bir sorun olarak gündeme gelmektedir. Benzer şekilde bu araştırmada da katılımcı ifadeleri sonucunda ulaşım öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen genel faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Kampüsün şehrin dışında olması kampüs içinde yapılan etkinlikleri daha önemli hale getirmektedir. Katılımcılar okulda belirli saatlerden sonra şehir merkezine ve kalıcı konutlara ulaşımında sıkıntı yaşadıklarını belirterek ulaşımın bir sorun olduğuna dikkat çekerek ders dışında kalan vakitlerinde ulaşımından dolayı spor yapma imkanlarının kısıtlandığını ifade etmişlerdir. Benzer sonuç Şahan (2007)'ın yapmış olduğu çalışmada ifade edilmekte, öğrencilerin ulaşım imkanlarından dolayı birbirlerinden kopuk halde olabileceklerini ve kampüs içinde yapılan sportif etkinliklerden yeteri kadar haberdar

olamayıp yeteri kadar katılımın olamayabileceğini belirtmiştir. Araştırmada öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen genel faktörlerden bir diğeri de personel eksikliği olarak ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak katılımcılar spor tesislerinin açık olduğu zamanlarda personelin yerinde olmadığını, fitness salonunda kendilerini yönlendirecek personelin olmadığı belirterek spor tesislerindeki personel eksikliğine dikkat çekmektedirler. Tesis elverişliliği ve sportif aktivite çeşitliliği, bireyi spora teşvik etmede önemli etkenlerdir. Üniversitedeki sportif aktivite çeşitliliği ve bu aktiviteler için gerekli tesislerin elverişliliği öğrencileri spora teşvik edici en önemli unsurlardır (Özdiç,2005). Son olarak katılımcı ifadelerinden öğrencilerin spor yapmaları için uygun spor ortamının olmadığı yapılan analizler doğrultusunda ortaya çıkmıştır. Spor bireylerin serbest zamanlarını değerlendirmede en çok tercih ettikleri etkinlikler içerisinde yer almaktadır. Bireyin serbest zamanlarını nasıl değerlendirdiği; kişilik yapısına, cinsiyetine, sahip olduğu olanaklara, içinde bulunduğu sosyal çevrenin değerlerine, yaşanan yerdeki imkânlarla, etrafında yoğun olarak yapılan etkinlik türlerine göre çeşitlilik göstermektedir (Demir ve Demir, 2006). Benzer şekilde bu araştırmanın sonuçlarında da katılımcılar spor yapmaya yönelik yeteri kadar uygun tesisin bulunmadığını veya bu tesislerin kullanımının öğrencilere uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Özellikle bazı bayan katılımcılar kız-erkek aynı ortamda spor yapmaktan rahatsız olduklarını ve spor tesislerinde bayan personel bulunmadığını ifade ederek spor ortamlarının spor yapmaya elverişsiz olduğuna dikkat çekmişlerdir. Tekin, Yıldız, Akyüz ve Murat (2007) 'ın Karaman Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunda kalan üniversite öğrencilerinin rekreasyon alışkanlıkları ve yurtların bu konuda öğrencilere sağladığı imkanların yeterliliğini belirleyebilmek amacıyla yapılan çalışmanın sonuçlarında kredi yurtlarda istenilen etkinlikleri ve katılımı sağlamak için tesislerin yeterli seviyede olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda tesis sorunu sadece bizim çalışmada ortaya çıkan bir sonuç olmamakla birlikte benzer diğer çalışmalarda da spor yapmayı etkileyen bir neden olarak ifade edilmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma bulgularına dayalı olarak Düzce Üniversitesinde öğrenim gören öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen bireysel faktörler ile öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen genel faktörlere ilişkin katılımcıların görüşlerine yönelik ortaya çıkan sonuçlar aşağıdaki gibidir.

Öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen bireysel faktörlere ilişkin araştırmada ortaya çıkan sonuçlardan bir tanesi ücret olarak katılımcı ifadelerinde yer almaktadır. Spor tesislerinin

kullanım ücretlerinin pahalı olması ve bu yüzden maddi olanakların sınırlı olması öğrencilerin spor yapmaları etkileyen bir faktör olarak söylenebilir. Öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen faktörlere ilişkin diğer bir sonuç olarak zaman kavramı ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak katılımcı ifadelerinde yer alan ders saatlerinin uygun olmayışı, derslerin yoğun geçmesi ve ders saati programlarının tesislerin açık olduğu saatlere göre planlanmamasından dolayı öğrencilerin spor yapmaya zaman bulamadıkları söylenebilir. Araştırmada spor kültürü öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen bireysel faktörlere ait bir diğer sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Üniversite öğrencilerinin arkadaş ortamının spora ilgisiz olması öğrencilerin spor yapmalarını etkilemekte ve bu noktada öğrencilerde bir spor kültürü oluşmamaktadır. Ayrıca internet kullanımının öğrencileri hareketsizliğe sevk ettiği ve öğrencilerin tembellikten dolayı spor yapmadıkları katılımcı ifadelerinde yer almaktadır. Bu bağlamda öğrencilerde bu yönde bir spor kültürü oluşmadığı sonucuna varılabilir.

Goldstein ve Bredemier (1977) gençlik üzerine yapmış oldukları bir araştırmada kitle iletişim araçlarının spora yönlendirmede ve öğretimde etkili olduğunu tespit etmişlerdir. Bu bakımdan eğitim kurumlarının çağın gereklerine uygun teknoloji ve müfredatlarını yenilemeli, kitle iletişim araçlarının da sorumluluk bilinciyle gençlerin spora yönelmelerine katkıda bulunacak bir politika geliştirmeleri sporun gençler üzerindeki önemini daha bilinçli hâle getirecektir. Çolakoğlu'nun (2000) yapmış olduğu bir araştırmada özellikle kitle iletişim araçlarının gençlik üzerindeki etkisi dikkate alınarak yayınlar daha titiz yapılmalı sporun pozitif yönleri öne çıkarılmalı ve üniversite gençliğinin spor aktivitelerine yönlendirilmesi sağlanmalıdır.

Araştırmada Üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen genel faktörlere ait tanıtım eksikliği bir sonuç olarak ortaya çıkmıştır. Katılımcılar üniversite kampüsü içinde yapılan sportif etkinliklerin yeteri kadar tanıtılmadığı öğrencilerin spor tesislerini kullanma noktasında bilgilendirilmediği ve dolayısıyla bu noktada bir tanıtım eksikliği olduğunu belirtilmiştir. Günümüzde yeni kurulan üniversitelerde kampüs yerleşkelerinde, ulaşım çoğu zaman bir sorun olarak gündeme gelmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada da katılımcı ifadeleri sonucunda ulaşım, öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen genel faktör olarak karşımıza çıkmaktadır. Katılımcılar okulda belirli saatlerden sonra şehir merkezine ve kalıcı konutlara ulaşımında sıkıntı yaşadıklarını belirterek ulaşımın bir sorun olduğuna dikkat çekmiş ders dışında kalan vakitlerinde ulaşımından dolayı spor yapma imkanlarının kısıtlandığını ifade etmişlerdir. Araştırmada öğrencilerin spor yapmalarını etkileyen genel faktörlere ait bir diğer sonuç personel eksikliği olarak ortaya çıkmıştır. Bununla ilgili olarak katılımcılar spor

tesislerinin açık olduğu zamanlarda kendilerini yönlendirecek bir personelin olmadığını ifade etmişlerdir. Koparan ve Öztürk (2002)' ün Uludağ üniversitesinde yaptıkları çalışmada deneklerin spor yapmalarını etkileyen nedenler arasında tesislerin ve spor yapma alanlarının yetersizliği ve dolayısıyla alt yapı eksikliği sonucu ortaya çıkmıştır. Benzer şekilde bu araştırmada da tesis ve spor alanlarının spor yapmaya uygun bir ortam olmadığı sonucu ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak araştırmamızda üniversite öğrencilerinin spor yapmalarını etkileyen faktörlerin; ücret, zaman, spor kültürü, tanıtım, ulaşım, personel eksikliği ve spor ortamı olduğu vurgulanmıştır. Bu bağlamda sonuçlara ilişkin olarak hem araştırmacılar tarafından hem de araştırmaya katılan katılımcılar tarafından spora teşvik edici bir takım önerilerde bulunulmuştur. Bunlar;

- Üniversitede tesislerinin kullanım ücretleri daha makul bir şekilde düzenlenebilir ve tesisler daha uzun süre öğrencilerin kullanımına açılarak tesislerin kullanım imkanı artırılabilir.
- Üniversite bünyesindeki akademik birimlerin kendi öğrencilerine yönelik düzenleyeceği spor organizasyonları nicelik olarak artırılabilir.
- Tesislerde bayan personel bulundurarak tesislerin bayan kullanıcılar açısından daha çok tercih edilebilir hale gelmesi sağlanabilir
- Öğrencilerin ders saatlerine uygun kampüs spor faaliyetleri düzenlenebilir ve kampüsteki spor tesislerinin çalışma saatleri tüm öğrencilerin kullanabileceği şekilde ayarlanabilir.
- Öğrencilerin fiziksel aktiviteyle iç içe olmaları için bütün akademik birimlerin ortak seçmeli ders havuzundan spor dersleri seçmeleri sağlanabilir.
- Üniversite içindeki sosyal imkanlara yönelik öğrenciler afiş, internet sitesi, öğrenci mailleri, v.b. gibi tanıtım araçlarıyla daha etkin bir şekilde bilgilendirilebilirler

KAYNAKLAR

- Alpman, C.,(2001).*Eğitimin Bütünlüğü İçinde Beden Eğitimi ve Çağlar Boyu Gelişimi*, Can Reklam Evi, Basın Yayın Ofset Matbaacılık, Ankara,
- Aracı, H.,(1999). *Öğretmen ve Öğrenciler için Okullarda Beden Eğitimi*, Bağırhan Yayınevi, 2. Baskı, Ankara, , ss. 13
- Bakker, F.C., Whiting, H.T.A., and Van Der Brug, H., (1990). *Sport Psychology: Concepts and Applications*. New York: John Wiley and Sons

- Brown, J.D. and Siegel, J.M., (1988). *Exercise as a Buffer of Life Stress: A Prospective Study of Adolescent Health*. Health Psychology, 7: 341-353
- Çolakoğlu, T., (2000). “*Sporun Toplumda Yaygınlaştırılmasında Medyanın etkisi(Güreş Örneği)*,” Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- Demir, C. ve Demir, N. (2006). *Bireylerin Boş Zaman Faaliyetlerine Katılmalarını Etkileyen Faktörler İle Cinsiyet Arasındaki İlişki: Lisans Öğrencilerine Yönelik Bir Uygulama*, *Ege Academic Review*, 6 (1), 36-51.
- Goldstein, J.H ve Bredemier, B.J. (1977). *Sport and Sociaization: Some Basic Issue*.Journal of Communication,27,154-159.
- Güçlü, S.,(2005).*Kurumlara Sosyolojik Bakış*, Birey Yayıncılık, İstanbul.
- Günay, M., Cicioğlu,İ., (2001). *Spor Fizyolojisi*, Gazi Kitapevi, 1. Baskı, Ankara,
- Gürbüz,S.,(1999). *Ankara Üniversitesi Öğrencilerinin, Ankara Üniversitesi Tarafından Sunulan Spor Olanaklarından Yararlanma Düzeyi*. Ankara Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü
- Hausenblas, H.A., Brewer, B.W., and Van Raalte, J.L., (2004). *Self-presentation and Exercise*. Journal of Applied Sport Psychology, 16 (3), 1-12
- Hazar, M., (1996). *Beden Eğitimi ve Sporda Oyunla Eğitim*, Tutibay Yayınları, Ankara.
- Jeziorski, R.M., (1994). *The Importance of School Sports in American Education and Socialization*.California: University Press of America.
- Koparan, Ş. ve Öztürk, F., (2002). *Uludağ Üniversitesi Personelinin Üniversite Sportif Olanaklarından Yararlanma Düzeyleri*. U.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt:15 Sayı:1.
- Korkmaz, H,N (2010). *Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Spor Yapma ve Beslenme Alışkanlıklarının İncelenmesi*, Eğitim Fakültesi Dergisi 23 (2),399-413
- Özding, Ö.(2005). *Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri*, Spormetre, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 2005, Cilt: III, Sayı: 2
- Segrave, J.O. and Hastad, D.N., (1982). *Delinquent Behavior and Interscholastic Athletic Participation*, Journal of Sport Behavior, 5: 96-111.
- Singer, N. Y., (1972). *Coaching Athletics and Psychology*, Florida, U.S.
- Sit, C.H.P. and Lindner, K.J., (2006). *Situational State Balances and Participation Motivation in Youth sport: A Reversal Theory Perspective*. British Journal of Educational Psychology, 76, 369–384.
- Şahan, H.(2007). *Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü*,Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Konya
- Yamaner, F., (2001).*Beden Eğitimi ve Sporda Temel İlkeler*, Ekin Kitabevi, Ankara.
- Yetim, A.,(2000). *Sosyoloji ve Spor*, Topkar matbaacılık, Ankara, ss.148-151.
- Yetim, A.(2000). “*Sporun Sosyal Görünümü*,” Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi,Sayı.1, Cilt,5
- Yıldırım A. ve Şimşek H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (8. Baskı), Seçkin Yayıncılık, Ankara
- Tekin,M., Yıldız, M., Akyüz,M. ve Uğur, A. (2007). *Karaman Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunda Kalan Üniversite Öğrencilerinin Rekreatif Etkinliklere Katılım ve Beklentilerinin İncelenmesi*, *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt-Sayı: 9-1 Yıl*